

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	1/11

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu talimatın amaç ve kapsamı, Numune Kabulü, Dağıtımı ve Muhafazası Prosedürü (VKMAE.Pr.09)'nde belirtilmiştir.

2. SORUMLULUKLAR

İlgili sorumluluklar Numune Kabulü, Dağıtımı ve Muhafazası Prosedürü (VKMAE.Pr.09)'nde tanımlanmıştır.

3. UYGULAMALAR

Bakteriyoloji Laboratuvarı'na gönderilen her türlü numune, muayeneye alınmadan önce laboratuvar şartlarında muayeneyi yapacak kişi(ler) tarafından ilgili SOP'larda belirtildiği şekilde tüm koruyucu tedbirleri almaktadırlar.

4. NUMUNELER

Bakteriyoloji Laboratuvarı'na gönderilecek numuneler genel ve özel istekler ile belirtilen koşulları sağlamadığı durumlarda kabul edilmeyecektir.

4.1. GENEL İSTEKLER

4.1.1. Numune Alma Aşaması:

Zoonoz hastalık riski göz önünde bulundurularak numune alınırken çevre ve alıcıya bulaşmaması için özen gösterilmelidir.

- Numune gönderilirken, numuneye ilişkin Velbis sistemi üzerindeki "Marazi Madde Gönderme Protokolü" hazırlanmalıdır. Protokole hayvana ait kimlik bilgileri, kulak küpe numarası, çip numarası, doğum tarihi vb. bilgiler eklenmelidir.
- Protokole veteriner hekim tarafından yapılan klinik ve nekropsi bulguları sonuçları yazılmalı ve materyalin hangi enfeksiyonlar açısından (hastalığın seyir şekli, ani ölüm, kronik, sporadik vakalar, sürü problemi vs.) inceleneceği bildirilmelidir.
- Numuneler hastalık belirtisi gösteren canlı (agoni halinde) ya da yeni ölmüş hayvanlardan alınmalıdır. Kokuşmuş olmamalı; taze kadavradan alınmalıdır.
- Numune istenilen amaca ve şüphe edilen hastalığın patogeneze uygun, enfeksiyöz

Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü
---	--	--

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	2/11
etkenin en yoğun bulunacağı bölgeden alınmalı; yeterli sayı ve miktarda olmalıdır. Doku ve organların, teşhisi istenilen hastalık durumu ve görülen lezyonları temsil etmeli; organın büyüklüğüne uygun olarak el ayasından büyük numuneler (en az 5x5 cm ebatlarında) gönderilmelidir. Organ ve dokulardan birden fazla inceleme isteniyorsa aynı bölgeden birden fazla örnek alınarak gönderilmelidir. - Gönderilecek numunenin ait olduğu hayvana antibiyotik uygulanmamış olmalıdır. Tedaviye hemen başlanacaksa, önce örnek alınıp gönderilmeli ve/veya en az 72 saat sonra numune alınmalıdır. Hayvan daha önce benzer bir enfeksiyon geçirmiş ve antibiyotik kullanılmışsa, hangi antibiyotiklerin kullanıldığı da protokole eklenmelidir. - Numuneler şartlar uygunsa aseptik olarak alınmalı, dışkı ya da toprakla kesinlikle bulaştırılmamalı ve alınan numuneler arasında kros kontaminasyon olmamasına özen gösterilmelidir. Bu şekilde bir kontaminasyon gerçekleşirse, örnek alma işlemi tekrarlanmalıdır. 4.1.2. Numuneleri Saklama ve Gönderme: Bakteriyolojik teşhis için alınan tüm numuneler, türüne göre uygun tüp, sıvap, vida kapaklı numune kabı, vb. steril kaplarda ve içerisine her hangi bir kimyasal eklenmeden (fizyolojik tuzlu su (FTS), formol, alkol vb.) soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. Numune eğer enjektör vb. araçlarla alındıysa akıtma ve sızdırmama riskinin olduğu unutulmamalıdır. Numuneler kesinlikle cam kavanoz, şişe ve tüplerde gönderilmemelidir. Son kullanma tarihleri geçmiş kap, tüp, sıvap ve enjektörler numune almak için kullanılmamalıdır. Numuneler +4°C’de en fazla 18 saat bekletilmelidir. Numune en kısa sürede laboratuvara ulaştırılamayacak ise % 50 steril gliserinli FTS içerisinde gönderilebilmektedir. Uzak mesafelerden gönderilecek organ ve doku örnekleri -20°C’de dondurularak gönderilmelidir. Selektif besiyerli sıvaplarla veya transport besiyeri ile gönderilen numunelerin örnek alındıktan sonra gerçekleşen sıcaklık değişimleri ve kuruma nedeni ile enfeksiyöz etkenin sayıca azalmasını veya kontaminasyon bakterilerinin gelişmesini engellemek için en geç 24-48 saat içinde laboratuvara ulaşması önemlidir. Organ ve doku numuneleri enfeksiyöz madde taşıma kapları ile gönderilmelimesi zorunludur.			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	3/11
Genel olarak hastalıktan şüpheli gönderilecek numuneler kalp, karaciğer, akciğer, dalak, böbrek, beyin, lenf yumruları, uzun kemik, bağırsak, kan serumu, süt, idrar, sperma, beyin-omurilik sıvısı (BOS), vücut boşluklarındaki eksudatlar, gözyaşı akıntısı, trakeal, intrauterin sıvıplar, kıl kökü, deri kazıntısı vb.'dir. 4.2. ÖZEL İSTEKLER Abort vakalarında hayvanlardan alınan numuneler: - Abort vakası gerçekleştiğinde fötüsün bütün olarak veya gönderilmesinin uygun olmadığı durumda fötüsa ait akciğer, dalak, karaciğer, mide içeriği ve kotiledon (5-6 adet) ile birlikte plasentadan bir parça soğuk zincirde (+4° C) gönderilmelidir. - Mide içeriği alınırken, mide duvarının sıcak bir spatül ile yakılmasından sonra steril enjektör yardımı ile alınarak steril vida kapaklı kaplar ile gönderilmelidir. - Atık fötüs, plasenta/kotiledon gönderilemeyecekse, Amies charcoallı transport ve/veya jelli sıvıplarla vajinal numuneler alınarak gönderilmelidir. Sıvıpların alınma tarihi ve hayvanın abort yaptığı tarih belirtilmelidir. - Fötüs, hayvanın atık yaptığı gün içinde laboratuvara gönderilmeli; aksi takdirde üzerinden 48 saat geçmiş olan atıkların otoliz riski bulunmaktadır. - Bruselloz teşhisi için gönderilecek numunelerin güncel <i>Brusella</i> Kontrol ve Eradikasyon Genelgesi'ne uygun olması gerekmektedir. Atık yapan hayvana ait pasaport bilgileri eklenmelidir. - Bruselloz analizi için gönderilen atık numuneleri sadece İl/İlçe Tarım Müdürlüğü personeli tarafından alınarak mevzuata uygun şekilde gönderilmelidir. Arı numunesi: - Arı numunesi gönderirken kovanın ve arıların klinik belirti gösterenlerden seçilmeli, hastalığı temsil etmelidir. - Numune çeşidine göre, ergin arı yaklaşık 100 adet, bal 200 gr, larvalı petek en az 10 x 5 cm ve temel peteğin ise 10 x 5 cm ebatında olmasına özen gösterilmelidir. - Arı işletmesinin veya sahibinin adı, kovan sayısı, larva ya da ergin arı olup olmadığı, toplu ölüm durumlarında çevrede tarımsal ilaçlama yapılıp yapılmadığı, kış mevsimindeki ölümlerde kovan içerisinde yeterli besin (polen ve bal) bulunup			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	4/11

bulunmadığı gibi bilgilerin numuneler ile birlikte gönderilmesi gerekmektedir.

Balık numunesi:

- Klinik belirtileri gösteren balıklar seçilmeli, alınan örnekler popülasyonu temsil etmelidir.
- Balıklar otoliz olmamalıdır.
- Bakteriyolojik muayene için balık sayısı büyük balıklarda en az 5, yavru balıklarda 10-15 adet olmalı ve mümkünse çabuk ve canlı olarak ulaştırılmalıdır. Bunun için en uygunu oksijen sistemli balık tanklarıdır. Eğer tank sağlanamıyorsa balıklar steril naylon torbalara konulup, torbalar buz içerisine konularak balığın metabolizması yavaşlatılır. Balıkların olduğu torbaya buz konulmamalıdır.
- Ölü balıklar, soğuk zincirde (+4°C) koruyucu bir madde olmaksızın veya dondurularak gönderilmelidir.
- Balıkların bulunduğu bölgeden su numunesi gönderilirken steril vida kapaklı şişelerde soğuk zincirde (+4° C) gönderilmelidir.

Kan serumu:

- Kan serumu, berrak, kontamine olmamış, hemoliz gerçekleşmemiş, herhangi bir fiziksel ya da kimyasal işleme tabi tutulmamış, dondurulup çözündürülmemiş ve taze olmalıdır.
- Kan serumu için kan tüpleri oda sıcaklığı (22-24°C'de) bir süre bekletilmelidir. Hemoliz olmaması için kan alındıktan sonra pıhtılaşınca kadar tüpler sallanmamalı ve çalkalanmamalıdır.
- Serum örnekleri en az 2 ml, örnek kan olaksa 7-8 ml olmalıdır. Serum kanla karışık veya hemolizli olmamalıdır.
- Serum ayırma imkanı yok ise çizilerek aynı gün içerisinde gönderilmelidir.
- Serum ayrıldıktan sonra eğilerek küçük plastik bir tüpe (eppendorf tüpü:1,5-2 ml'lik) aktarılabilir.
- Serumun bulunduğu tüplerin üzerinde hayvana ait bilgilerin bulunması gerekmektedir. Tüpün dış yüzeyi kanla bulaşık olmamalıdır.

Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü
---	--	--

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	5/11
- Serumlar soğuk zincirde (+4° C) uygun bir ambalaj içerisinde gönderilmelidir. - Serolojik olarak <i>Bruselloz</i> taraması yapılacak hayvanların <i>Brusella</i> aşılama durumları ve tarihleri eklenmelidir. - Ari işletme kontrolleri için (ücretli analiz) gönderilen numunelerle birlikte hayvanlara (yabancı kulak küpe numarası varsa) ait millileştirme bilgileri gönderilmelidir. Organik gübre numunesi: - Organik gübre analizi için numune steril vida kapaklı numune kaplarında en az 500 gr/ml (katı/sıvı gübre) ve 5N olacak şekilde soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. Sıvap: - Ölü hayvanlardan sıvap alınmadan önce organların yüzeyi kontaminat bakterilerin elimine edilmesi için ısıtılmış spatül ile dağlanmalı veya dezenfekte edilmelidir. - Kontaminantların aşırı üremelerini, metabolik artıkların zarar vermesini ve hassas patojenlerin ölmelerini engellemek için, taşıma besiyerli olan sıvaplar (Stuart besiyeri, Amies besiyeri, CaryBlair besiyeri vb.) tercih edilmelidir. <i>Campylobacter</i> spp., <i>Chlamydia</i> spp., <i>Mycoplasma</i> spp., <i>Taylorella equigenitalis</i> vs.^[1]transport besiyeri ve Charcoal transport sıvaplar ile laboratuvara gönderilmelidir. - Vajinal sıvap almak için öncelikle vajinanın dışı antiseptik bir solüsyona batırılmış pamukla silinip kurulandır. Bu işlemden sonra vajina açılmalı ve sıvap derine doğru daldırılarak örnek alınmalıdır. Göz ve burun akıntılarında da sıvaplar benzer şekilde gönderilmelidir. - Solunum sistemi infeksiyonlarının teşhisi için burun sıvabı, teşhisi istenilen hastalık durumu ve görülen lezyonları için yeterli numune olmadığı bilinmelidir. - Bruselloz teşhisi için gönderilecek sıvapların güncel <i>Brusella</i> Kontrol ve Eradikasyon Genelgesi'ne uygun olması gerekmektedir. Süt numunesi: - Süt numuneleri mastitisin ilk semptomları görüldükten sonra mümkün olan en kısa zamanda, sistemik veya meme içi antibiyotik kullanımından önce, her memeden ayrı ayrı steril tüplere alınmalıdır.			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	6/11
- Süt alınacak meme başları ayrı olacak şekilde % 70'lik alkol veya dezenfektan ile ıslatılmış bir pamukla ovularak (10-15 san.) temizlenmelidir. - İlk sağım sütü bir kaba alınıp imha edilmeli, ikinci sağım sütü (5 ml) steril vida kapaklı tüplere alınmalıdır. Tüplerin üzerine hangi memeden örnek alındığı kaydedilmesi önemlidir. - Süt alınırken tüplerin yaklaşık 45°'lik bir açıyla tutulmasına ve memeye temas etmemesine dikkat edilmeli ve soğuk zincirde (+4° C) gönderilmelidir. Vücut sıvıları: - Karın ve göğüs boşluklarından, eklemlerde ve deri altında toplanan sıvılar asepti kurallarına uyularak steril bir enjektörle çekilerek steril bir tüpe konularak gönderilmelidir. - İdrar örnekleri özellikle sistosentez veya kateter ile alınarak steril idrar kaplarında gönderilmesi gerekmektedir. - Doğal yollardan alınan idrar vücut yüzeylerinden veya çevreden kaynaklanan mikroorganizmaları içerebilir. Çevre örneklerinden alınan idrar örnekleri testler için uygun olmamaktadır. Vajinal mukus, prepusyum ve suni vagen yıkantısı: - Vajinal mukus, prepusyum ve suni vagen yıkantısı steril PBS (fosfat buffer salin; pH: 7,2), serum fizyolojik (%0,9 NaCl) veya steril distile su (genellikle 100–200 ml) içerisinde gönderilmelidir. - Prepisyumun yıkantısı gönderilirken prepusyumun dış kısmı antiseptik bir solüsyona (örn. %1 povidon iyot), batırılmış pamukla silinip kuruması beklenmelidir. Bir el ile prepisyumun ucu tutulmalı ve diğer elle steril sıvı enjekte edilmelidir. Enjekte edildikten sonra birkaç saniye beklendikten sonra (hafif masaj yapılabilir) prepisyum hafifçe sıkılarak sıvı dışarı alınmalı ve steril vida kapaklı kaba toplanarak laboratuvara gönderilmelidir. - Vajinal mukus gönderilirken vajinanın dış kısmı antiseptik bir solüsyona (örn. %1 povidon iyot) batırılmış pamukla silinip kuruması beklenmelidir. Steril spekulum veya			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	7/11
yıkama kanülü vajina açılmalı ve mukus steril bir sıvap (Amies charcoal transport sıvap) veya enjektör yardımıyla toplanarak gönderilmelidir. - Suni vajen yıkantı örneği gönderilirken suni vajenin içi steril su ile yıkanmalıdır. Steril PBS (fosfat buffer salin; pH: 7,2), serum fizyolojik (%0,9 NaCl) veya steril distile su (genellikle 50-100 ml) suni vajenin içine enjekte edilmelidir. Suni vajen birkaç kez eğilip bükülerek sıvının tüm yüzeye temas etmesi sağlanmalı ve bu sıvı steril vida kapaklı kaplara toplanarak gönderilmelidir. - Prepusyal ve vajinal yıkantıların alınma tarihi, saati numune üzerine yazılmalıdır. Yıkantılar en kısa sürede üzerinden 24 saat geçmeden soğuk zincirde (+4° C) gönderilmelidir. Mikolojik numuneler: - Maya veya dermatofit kültürü için örnek alınırken bakteriyoloji testlerinde uygulanan sterilite koşullarına dikkat edilmelidir. - Numune alınacak bölgenin % 70'lik alkol ile dezenfekte edilip, alkolün kuruması beklenmelidir. Bölge kuruduktan sonra sağlıklı ve lezyonlu doku sınırından deri kazıntısı ve/veya kökü ile birlikte kıllar alınarak gönderilmelidir. Antraks teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Antraks şüpheli hayvanlara nekropsi yapılması yasaktır. - Kan numunesi kulağa kepçesine yapılan bir ensizyon veya herhangi bir venadan enjektör yardımıyla alınabilmektedir. Kan ayrıca ağız, burun, rektum veya vulva gibi doğal deliklerden geliyorsa bu bölgeden steril sıvaplara veya pamuğa emdirerilerek steril vida kapaklı tüplerde gönderilmektedir. - Ölü hayvan kadavrası açılmış ise öncelikle dalak, karaciğer veya ödem sıvıları; kokuşma varsa uzun kemikler gönderilebilmektedir. - Eğer froti gönderilecekse en az 3-4 froti hazırlanmalı ve lamın kan frotisi çekilen yüzeyi lam üzerinde belirtilmeli, tespit edilmeli ve birbiriyle temas halinde olmamalıdır. - Antraks şüpheli numuneler biyolojik numune gönderme kapları ile vaka tespit edilir edilmez en kısa sürede elden laboratuvara teslim edilmelidir. Antraks yönünden			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	8/11
gönderilecek numuneler, İl/İlçe Tarım Müdürlüğü personeli tarafından alınarak Şarbon Hastalığı Saha Mücadele Talimatı'na uygun şekilde teslim edilmelidir. Tüberküloz teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Tüberküloz şüpheli hayvanlardan alınan lezyonlu akciğer, karaciğer, dalak, bağırsaklar, uterus, böbrek, sindirim sistemi ve özellikle solunum yolları lenf yumrularından (mediastinal, bronşiyal, retrofaringeal) ve Tüberküloza özgü makroskopik lezyonlu bölgelerden (açık Tüberkülozlu kavitelerden iltihabi ve kazeöz alanlar) numuneler gönderilmelidir. - Meme Tüberkülozundan şüpheli hayvanlardan ise uygun koşullarda alınmış süt örneği de gönderilmelidir. - Serolojik olarak Gamma Interferon Testi ile teşhis yapılacaksa için en az 10 ml antikoagulanlı (lityum heparinli) steril tüplere kan örneği alınarak oda ısısında (22°C) en geç 8-12 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. - Tüberküloz yönünden gönderilecek numuneler, İl/İlçe Tarım Müdürlüğü personeli tarafından alınarak Sığır Tüberkülozu ile Mücadele Yönetmeliği'ne uygun şekilde gönderilmelidir. Ruam teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Ruam şüpheli hayvanlara nekropsi yapılması yasaktır. - Ruam'ın serolojik teşhisi için en az 2ml kan serumu soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. - Ruam yönünden gönderilecek kan serum numuneleri, İl/İlçe Tarım Müdürlüğü personeli tarafından alınarak Ruam Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'ne uygun şekilde gönderilmelidir. - Kan serumları Mallein testi uygulanmamış hayvanlardan alınarak gönderilmelidir. Mallein testi uygulanmış ise 2 ay sonra numune gönderilmelidir. Paratüberküloz teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Paratüberkülozun bakteriyolojik teşhisi için^[1]rektum mukozası kazıntısı ve gaita, bağırsak ve bağırsak ile ilişkili lenfoid dokular özellikle ileum mukozasının son kısmı, mezenteriyal lenf düğümü ve/veya süt örneği gönderilmelidir.			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	9/11
- Serolojik teşhisi için en az 2ml kan serumu soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. - Kan serumları Tüberkülin testi uygulanmamış hayvanlardan alınarak gönderilmelidir. <i>Taylorella equigenitalis</i> (CEM) teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - CEM'in teşhisi için numuneler Amies charcoal transport medyumlu sıvıplar ile en geç 24-48 içerisinde soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. - Bakterinin teşhis şansını arttırmak için birden fazla sıvıp gönderilmesi ve sıvıpların alınma tarihi ve saatinin belirtilmesi gerekmektedir. Listerioz teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Listerioz hastalığının hayvanlarda görüldüğü klinik ve patolojik formlarına göre; serobrospinal sıvı, medulla ve ponstan doku örnekleri (sinirsel formu), fötüs, fetal membranlar, fetal mide içeriği ve uterus akıntıları (abort formu) ve karaciğer, dalak (septisemik formu) ve varsa silaj numunesi soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. Enterotoksemi teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Toksin tespiti için en az 2 ml ince bağırsak (ileum) içeriği, ileumun en az üç farklı yerinden alınarak herhangi bir koruyucu madde eklemeyen gönderilmelidir. - Toksinler dayanıksız ve kolay şekilde inaktive olduğundan dolayı numuneler 4-8 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. Toksin analizi için gönderilen ince barsak içeriği laboratuvara aynı gün içinde ulaştırılamayacak ise 10 ml ince bağırsak içeriğine 1 damla kloroform ilave edilerek gönderilmelidir. Botulismus teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Botulismus teşhisinde toksin tespiti önceliklidir. Bu nedenle toksinin inaktive olmaması için kan serumu, seröz eksudat veya mide içeriği ve hayvanın tükettiği şüpheli yem numunesi soğuk zincirde soğuk zincirde (+4°C) ve en kısa sürede (4-6 saat içerisinde) gönderilmelidir. - Şüpheli yemler usulüne uygun bir şekilde alınıp, kros kontaminasyona sebep olmadan (100-1000g) steril kaplarda üzerine yemin içeriği yazılarak gönderilmelidir. Yanıkara teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler: - Yanıkara teşhisinde lezyonu bölgeden alınan kas, doku parçası ve deri altı serozal sıvılar alınarak soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir. Bu numunelere alternatif olarak			
Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü	

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	10/11

hayvan ölmüş ise kadavradan kontaminant bakterilerin en son ulaşabileceği kemik iliği de gönderilebilmektedir.

Mikoplazma teşhisi için hayvanlardan alınan numuneler:

- Mikoplazma teşhisinde klinik ve patolojik olarak tespit edilen bulgulara göre solunum sistemi organ ve dokularının yanısıra süt, eklem sıvısı ve gözyaşı numuneleri en kısa sürede mümkünse aynı gün içinde mikoplazma transport medyum içerisinde soğuk zincirde (+4°C) gönderilmelidir.
- Hayvanda alt solunum sistemine ait numuneler gönderilecekse üst solunum yolu florası ile kontamine olmamasına dikkat edilmeli ve trakeal aspirasyon sıvısı, bronko alveoler lavaj veya periton sıvısı gönderilmelidir.

VKMAE Müdürlüğü'ne bakteriyolojik muayene yönünden getirilen/gönderilen numuneler, Numune Kabul Şefliği'nden Bakteriyoloji Laboratuvarı'na orjinal ambalajı içinde eksiksiz numune protokolü eşliğinde teslim edilmelidir.

Bakteriyoloji Laboratuvarı'na uygun şartlarda gelen numuneler bakteriyolojik muayene tamamlanıp rapor yazımına kadar Numune Kabulü, Dağıtımı ve Muhafazası Prosedürü'ne (VKMAE Pr.09) göre muhafaza edilir.

5. MARAZİ MADDE SAKLAMA KOŞULLARI VE SÜRESİ

Bakteriyoloji Laboratuvarı'na gelen aborte fetus, süt, sıvap, doku-organ, yıkantılar, serözal sıvılar, vajinal mukus ve organik gübre vb. numuneler muayene sonucu çıkana kadar buzdolabı ısısında (+4-8°C); kan serum numuneleri rapor yazıldıktan sonra 7 gün (1 hafta) buzdolabı ısısında (+4-8°C); defibrine kan numuneleri ise rapor yazıldıktan sonra 7 gün (1 hafta) oda ısısında (+22°C) muhafaza edilir. Tüm numuneler muhafaza sürelerinin tamamlanmasından sonra Atık Kontrol Prosedüründe (VKMAE Pr.21) belirtildiği şekilde imha edilmektedir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR/KAYNAKLAR ve EKLER

VKMAE PR. 09 Numune Kabulü, Dağıtımı ve Muhafazası Prosedürü

VKMAE Pr.21 Atık Kontrol Prosedürü

Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü
---	--	--

	BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL TALİMATI	Doküman/Bölüm No:	VKMAE. T.05. BAK
		Yayın Tarihi:	14.07.2004
		Rev.Tarihi/No:	28.01.2025/08
		Sayfa/Tp.Sayfa:	11/11

7. KAYIT KONTROL

İlgili tüm kayıtlar, Kayıtların Kontrolü ve Arşiv Prosedürüne (VKMAE Pr.03) göre saklanmaktadır.

8. DAĞITIM

Bu talimatın orijinali Kalite Yönetim Biriminde, kontrollü kopyalarından biri Numune Kabul ve Raporlama Şefliği'nde ve Bakteriyojoloji Laboratuvarı'nda bulunmaktadır.

9. REVİZYON

Revizyon No	Tarih	Revizyon Yapılan Madde	Revizyon Nedeni
01	017.02.2005	1,2.	Düzeltilme
02	15.12. 2008	6.	Düzeltilme
03	26.03.2009	6.	Güncelleme
04	15.02.2012	Tüm doküman	Bakanlığımızın yeniden yapılanması dolayısıyla isim değişiklikleri
05	01.05.2012	İlk sayfada isim değişikliği	Enstitü Müdürünün ve Lab. Şefinin değişmesi
06	02.05.2014	Tüm doküman	Bakanlık Logosunun değişmesi
07	26.01.2023	Tüm doküman	Enstitü Müdürü, Laboratuvar Sorumlusunun değişmesi ve Dr. Zeynep ŞIK'ın laboratuvarından ayrılması.
08	28.01.2025	Tüm doküman	Bakteriyolojik Teşhis, Yetiştirme Hastalıkları, Tüberküloz ve Ruam Teşhis Laboratuvarlarının Bakanlık Olur'u ile birleştirilerek Bakteriyojoloji Laboratuvarı adını alması.

Hazırlayan Dr. Özlem ŞAHAN YAPICIER Laboratuvar Sorumlusu	Kontrol Eden M. Murat MADEN KYBS	Onaylayan Uzm. İsmail AYDIN Enstitü Müdürü
---	--	--